RAADSVOORSTEL

ONDERWERP
Investeringsfonds gemeente Twenterand

BESLISPUNTEN
1 Akkoord te gaan met het instellen van een Investeringsfonds per 1 januari 2025 op de volgende wijze:
   a) In de Verordening onroerendezaakbelastingen gemeente Twenterand 2025 een (tariefs)wijziging OZB niet-woningen, gebruikers- en eigenarendeel op te nemen, waarbij het uitgangspunt is om een stijging van de OZB-opbrengst op niet-woningen te realiseren van €400.000 voor de vorming van het investeringsfonds.
   b) Aan bijlage F van de programmabegroting vanaf 2025 jaarlijks toe te voegen dat een begrotingssubsidie wordt verstrekt ter hoogte van maximaal €400.000 aan de Stichting, die het Investeringsfonds gaat uitvoeren
   c) In 2027 een evaluatie van het Investeringsfonds door het college te laten uitvoeren.

INLEIDING
In november 2015 heeft het college van B&W de motie Ondernemersfonds Twenterand overgenomen van de gemeenteraad. Ondernemers en de gemeente Twenterand zijn destijds in gesprek gegaan over hoe dit fonds vorm te geven. Gekozen werd voor een Ondernemersfonds voor de periode 2018 tot en met juni 2021 volgens het Leids model. Het fonds zou worden gevoed uit een verhoging van de OZB-belasting voor niet-woningen.

In maart 2021 heeft een evaluatie van het Ondernemersfonds plaatsgevonden. Conclusie was van zowel de gemeente Twenterand als de betrokken (ondernemers)verenigingen dat het Ondernemersfonds beantwoordde aan het gestelde doel. Besloten werd het fonds te continueren voor de periode 2021/2022 tot en met 2026.

Tijdens de gesprekken in 2023 over de toekomst en de invulling van het Ondernemersfonds bleek, dat voor de vorming van het Ondernemersfonds geen specifieke OZB-verhoging is doorgevoerd voor de niet-woningen in Twenterand in 2015. Hierdoor is er geen bedrag ‘opgehaald’ waarmee het Ondernemersfonds specifiek had moeten worden gevoed. Ook de subsidieverordening ontbrak, met daarbij een entiteit (stichting), die over de verdeling van de gelden gaat.

Bij het opnieuw inrichten van het Ondernemersfonds zijn alle betalers van OZB niet-woningen, dus ook sportverenigingen, culturele verenigingen en maatschappelijke organisaties, in de gelegenheid gesteld om aanwezig te zijn bij een informatiebijeenkomst. Een nieuwe naam, Investeringsfonds, was een logisch gevolg, aangezien niet alleen ondernemersverenigingen bij het fonds initiatieven kunnen indienen. Het afgelopen jaar is, onder begeleiding van een externe adviseur, met vertegenwoordigers uit de verschillende geledingen gewerkt aan een opzet voor het nieuwe fonds. Het doel is om zoveel mogelijk verschillende (ondernemers)verenigingen en organisaties te laten samenwerken en daarnaast ook gemeente breed.

Naast een fonds naar het Leids model, waarbij het fonds wordt gevuld met een ophoging van de OZB niet-woningen, is ook gekeken of een BIZ een mogelijkheid zou zijn. Een BIZ (bedrijfsinvesteringszone) is een zone op een bedrijventerrein of in een winkelgebied. Voor de gemeente Twenterand zou dat betekenen, dat voor te veel verschillende gebieden een BIZ zou moeten worden opgericht, gepaard gaande met evenzovele kosten en beperkingen. Enkele van deze gebieden zouden ook te klein zijn om investeringen te kunnen doen. Daarom is gekozen voor het Leids model.

In 2024 hebben informatieavonden plaatsgevonden voor ondernemers, het onderwijsveld, sport en maatschappelijke organisaties. Tijdens deze avonden is uitgelegd hoe een dergelijk fonds werkt en wat de voordelen ervan zijn. Vertegenwoordigers van onder meer ondernemersverenigingen, LTO, sport en de toeristische sector hebben zich ingespannen om te komen tot een goed en gedragen plan voor het fonds. Zij waren zelfs deels "trekker" van de informatieavonden, de bezoeken aan grote bedrijven en het informeren van vertegenwoordigers van politieke partijen.

De voeding van het Investeringsfonds komt uit een verhoging van de OZB niet-woningen, zowel eigenarendeel als gebruikersdeel. Tijdens de informatieavonden kwamen enkele bezwaren naar voren, maar de meeste verenigingen en organisaties zagen vooral de meerwaarde en de voordelen van een Investeringsfonds. Een deel van de belastingverhoging wordt door de gemeente zelf betaald, omdat de gemeente ook eigenaar en gebruiker is van niet-woningen in de gemeente.

Nadat de verhoogde ozb niet-woningen is ontvangen door de gemeente wordt deze als subsidie beschikbaar gesteld aan de stichting, die het Investeringsfonds gaat uitvoeren. Om de subsidie te kunnen verstrekken, is een juridische grondslag, zoals een verordening of een opname in de begroting noodzakelijk. Gekozen is voor een begrotingssubsidie op grond van artikel 4:23, lid 3 onder c van de Algemene wet bestuursrecht. Deze begrotingssubsidie wordt meegenomen in de programmabegroting vanaf 2025 en daarbij worden de subsidieontvanger en het maximale subsidiebedrag genoemd. Op basis van deze begrotingssubsidie kan de stichting een subsidieaanvraag indienen. Het college neemt een besluit over die subsidieaanvraag (beschikking tot subsidieverlening).

BEOOGD EFFECT

Het doel van het Investeringsfonds is het versterken van de lokale economie en de leefbaarheid in de gemeente. Gezien de grote maatschappelijke thema's, die op ons afkomen, is verbetering van het private georganiseerde vermogen nodig. Om dit te bereiken wordt geprobeerd zoveel mogelijk verschillende verenigingen en organisaties te laten samenwerken, ook gemeentebreed. Door een heffing op de OZB niet-woningen dragen alle ondernemingen, cultureel maatschappelijke instellingen en verenigingen en ook de gemeente bij aan het fonds.
Vervolgens kunnen deze verenigingen en organisaties een aanvraag bij het fonds doen, bijvoorbeeld voor de beveiliging van bedrijventerreinen, evenementen in het centrum, agrarisch gerichte projecten en cultureel, sportieve en maatschappelijke projecten. Een objectieve toetsingscommissie, met leden van buiten de gemeente Twenterand, zal deze aanvragen vervolgens beoordelen. Het fonds kan dienen als versterking van de leefbaarheid in de kernen van de gemeente Twenterand, met als doel interactie tussen de kernen te bewerkstelligen. Het fonds mag echter niet in de plaats komen van activiteiten die de gemeente nu al uitvoert. Zoals bijvoorbeeld het standaard onderhoud aan wegen, bermen en pleinen. Het fonds is een extra voorziening voor bijvoorbeeld cameratoezicht, bewaking en (verbeterde) bewegwijzering op een bedrijventerrein. Of voor feestverlichting, extra versiering van een winkelstraat of –centrum en evenementen en activiteiten. Het bovenstaande wordt opgenomen in de subsidiebeschikking.

ARGUMENTEN

1.1 *Het continueren van het Ondernemersfonds (Investeringsfonds) geeft uitvoering aan de motie van de raad*
De raad heeft in 2015 een motie ingediend voor het realiseren van een Ondernemersfonds volgens Leids model. Het fonds wordt jaarlijks gevoed met een verhoging van de OZB-belasting niet-wonen.

1.2 *Een Investeringsfonds voegt meer toe dan het huidige Ondernemersfonds*
Het Investeringsfonds is een private organisatie en is er voor de ondernemers in winkelstraten en winkelcentra, bedrijventerreinen, buitengebied, agrarische sector maar ook voor verenigingen en maatschappelijke instellingen zoals zorg, cultuur, onderwijs en

sport. Het fonds laat hiermee alle meebetalende verenigingen, bedrijven en organisaties meedelen in het fonds en zorgt daarnaast voor mooie actieve samenwerkingen tussen bedrijven, verenigingen en organisaties binnen de gemeente en met de gemeente.

1.3 *Versterking aantrekkelijke gemeente en leefbaarheid*
Een ondernemersfonds of een investeringsfonds is een middel om activiteiten te steunen die samenwerking tussen verschillende private partijen versterkt. Het opzetten van het fonds draagt daarmee bij aan niet alleen een aantrekkelijke gemeente (lokale economie), maar ook aan de leefbaarheid van de gemeente.

1.4 *Fonds is verbindende factor*
Door financiering van gezamenlijke activiteiten en projecten is het Investeringsfonds een verbindende factor tussen de ondernemers, organisaties en sectoren, maar vooral ook de gemeente.

1.5 *Een begrotingssubsidie is mogelijk op grond van artikel 4:23, lid 3, aanhef en onder c, van de Algemene wet bestuursrecht*
Door te kiezen voor een begrotingssubsidie, is er geen wettelijk voorschrift zoals een verordening of subsidieregeling nodig om de subsidie te kunnen verstrekken. Daarmee wordt de subsidie ook rechtmatig.

1.6 *Waarom van 100.000 euro naar 400.000 euro*
Tijdens de informatieavonden kwamen al heel veel ideeën naar voren, maar die niet tot uitvoer kunnen komen wegens geldgebrek. Zo wordt Parkmanagement geopperd en feestverlichting in de dorpskernen. Toch is in het huidige fonds niet altijd al het geld uitgegeven, omdat in het huidige fonds wordt gewerkt met zogenoemde trekkingsrechten. Wat verenigingen inbrengen, krijgen zij percentueel gezien ook terug. Hierdoor kregen verenigingen, die het echt nodig hadden, te weinig geld om te voorzien in de plannen. Het Investeringsfonds werkt niet op basis van trekkingsrechten, wat meer initiatieven een kans geeft, wat in het voortraject al heeft gezorgd voor groot enthousiasme voor het instellen van het fonds. Daarom wordt voorgesteld dit mee te nemen in de Verordening onroerendezaakbelastingen gemeente Twenterand 2025.

1.7 *Effecten Investeringsfonds onderzoeken*
Tijdens het derde jaar van het Investeringsfonds zal een evaluatie plaatsvinden om te bekijken of het fonds voldoet aan de verwachtingen, of de gemaakte afspraken zijn nagekomen en of het budget in het fonds eventueel zal moeten worden aangepast.

KANTTEKENINGEN

1 *Ook non-profit instellingen betalen mee aan het Investeringsfonds*
De voeding van het Investeringsfonds komt uit een verhoging van de OZB niet-woningen. Mogelijk dilemma is (de verhoging van) de bijdrage van non-profit organisaties, zoals sport- en culturele verenigingen. Echter, de bijdragen voor het fonds kunnen juist door samenwerking met andere verenigingen en organisaties mogelijk zorgen voor een vermeerdering door bijvoorbeeld cofinanciering bij andere stichtingen. Per saldo komt er meer geld beschikbaar.

UITVOERING

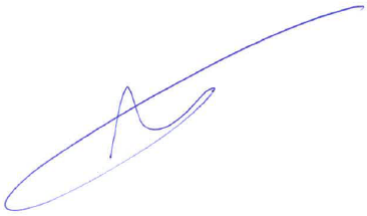
Voor het fonds wordt een stichting opgericht, met een stichtingsbestuur, bestaande uit vertegenwoordigers van de bijdragende (ondernemers)verenigingen en organisaties. Deze stichting kan een aanvraag om subsidie indienen. Het college neemt een besluit over deze aanvraag en stelt de beschikking tot subsidieverlening vast. Bij het Investeringsfonds kunnen ondernemers en non-profitorganisaties uit de gemeente Twenterand een aanvraag doen, bijvoorbeeld voor de beveiliging van bedrijventerreinen, evenementen in het centrum, agrarisch gerichte projecten en cultureel, sportieve en maatschappelijke projecten. Een objectieve (externe) toetsingscommissie zal deze aanvragen vervolgens beoordelen. Jaarlijks zal de stichting de uitgaven verantwoorden in een financieel jaarverslag.

FINANCIËN
De kosten worden gedekt uit een verhoging van het OZB-tarief niet-woningen, zowel eigenarendeel als gebruikersdeel. De door de gemeente geïnde bedragen worden als (begrotings)subsidie beschikbaar gesteld aan de stichting, nadat de stichting daarvoor een aanvraag heeft ingediend. De stichting zal de uitgaven verantwoorden in een financieel jaarverslag. Bij het opstellen van de begroting van Twenterand zal vanaf 2025 zowel de begrotingssubsidie als opbrengstverhoging van €400.000 verwerkt worden.

COMMUNICATIE
Dit wordt bekend gemaakt via de openbare besluitenlijst.

PARTICIPATIE
Gedurende het gehele proces, dat al in 2023 is begonnen, hebben vertegenwoordigers van ondernemersverenigingen deelgenomen aan het proces. Zij hebben de leden van ondernemersverenigingen, grote ondernemingen, sportverenigingen, culturele verenigingen en maatschappelijke organisaties, maar ook politieke vertegenwoordigers actief geïnformeerd over het Investeringsfonds. Het gevolg was een maximaal haalbaar draagvlak.

Burgemeester en wethouders van Twenterand

de secretaris,	de burgemeester,
	
P.F.G. Rossen	mr. J.C.F. Broekhuizen